

Saavutettavuus vapaaehtoistoiminnassa

Webinaari 21.3.2023

Käytännön työkaluja mahdollistajan pakkiin

Kansalaisareena

Valikkoverkosto Saavutettava vapaaehtoistoiminta

Kaikki lähtee asenteesta!

Näe potentiaali!

Mahdollista & tue!

Arvosta!

Kannusta, kehu & kiitä!

Anna vapaaehtoisien määrätä suunta & vauhti!

Ole avarakatseinen & kokeilunhaluinen

POSITIIVINEN ERITYISKOHTELU

TUKEA VAPAAEHTOISUUTEEN

vapaaehtoisen polku

Kiinnostuminen - Kokeilu - Toimintaan liittyminen - Toimintaan osallistuminen

Yhteydenotto itse tai verkostoedustaja

Tutustumiskeskustelu osaamisen, vahvuuksien ja mieltymysten kartoitus, rohkaisu, kannustus, mukaan lähtemisen kynnyksen madaltaminen

Huom! Vapaaehtoisen mukana voi olla läheinen / ohjaaja, verkostotyöntekijä jne.

Miettii ja kypsyttelee ajatusta

Kokeilee ja saa varmuutta päätökseen. Ei vielä päätöstä.

Yksikin kokeilu voi synnyttää kipinän. Tärkeä on arvostava kohtaaminen!

Päätös lähteä mukaan toimintaan

Sopivan tehtävän ja vapaaehtoisen **yhteen sovittaminen**

Aloittaa sovituissa tehtävissä tai ryhmässä tuetusti

Hanketyöntekijän **yhteydenotot** verkostoedustajaan tarvittaessa

Hanketyöntekijän **yhteydenpito**

Matalan kynnyksen **yhteydenotot** yhteistyöverkostolta

Huom! Vain vapaaehtoisen luvalla!

Pohdinta, uuden toiminnan tai tehtävän etsiminen ja löytyminen

Tavoittaminen | Mahdollisuus kokeilla | Yksilöllisyys | Yhteisön tuki

Tuen timantti

Työkaluja tuettuun vapaaehtoistoimintaan

- **Kysy**
- **Määritä tuki**
- **Vapaaehtoismentori**
- **Työntekijämentori**
- **Ryhmätoiminta**
- **Tulevaisuudessa kehitettävät tuen muodot**

Kun saatavilla olevat tuen määrä ja muoto ovat selkeät, odotuksilla on parhaat edellytykset täyttyä!

Lähdemme liikkeelle vapaaehtoisen lähtökohdista.
Selvitämme, millaista osaamista vapaaehtoisella on.
Kartoitamme voimavarat.

Onko sinulla aiempia kokemuksia vapaaehtoistoiminnasta?

Mitkä ovat voimavarojasi arjessa?

Mitä tykkäät tehdä vapaa-ajallasi? Minkälaista osaamista sinulla on? Mitkä ovat vahvuuksiasi?

Millaiset rutiinit arjessasi (esim. vuorokaurirytmisi) vaikuttavat vapaaehtoistehtävien suunnitteluun ja toteutukseen?

"Hyvä että saa rauhassa tutustua ennen vapaaehtoistoimintaan osallistumista"

tuettu vapaaehtoinen

Olemme läsnä, kysymme ja kiinnostumme.

Selvitämme, mikä motivoi vapaaehtoisuuteen

Motivoitunut vapaaehtoinen on myös sitoutunut vapaaehtoinen!

Mikä sai sinut kiinnostumaan vapaaehtoisuudesta?

Mitä haluaisit kehittää tai osata?

Minkälaisia haaveita tai tavoitteita sinulla on tulevaisuuden suhteen?

Millä ajalla haluaisit niiden toteutuvan?

Vapaaehtoisena tarjoan muille?

Vapaaehtoisuus tarjoaa minulle?

Otamme selvää, minkälaiset asiat vapaaehtoisuudessa kiinnostavat.
Selvitämme myös, missä määrin vapaaehtoinen haluaa toimia vapaaehtoisena.

Millainen vapaaehtoistoiminta sinua kiinnostaa?

Mitä? Käsityöt, urheilu, auttaminen, tapahtumat, musiikki, eläimet, luova toiminta, muu

Kenelle? Lapset, nuoret, ikäihmiset, vertaiset, muu

Kenen kanssa? Yhdessä toisen vapaaehtoisen kanssa, ryhmässä muiden vapaaehtoisten kanssa, yhdessä työntekijän kanssa, yksin

Milloin? Kertaluontoisesti, esim. Tapahtumassa, satunnaisesti eri tehtävissä, säännöllisesti, esim. 1 krt/kk, 1 krt/vk

Hahmottelemme tuen tarpeen.

Määrittelemme myöstuen muodot ja rajat: miten, missä, minkä verran tai kuinka usein?

Sovimme selkeät yhteydenpitokanavat, -tavat ja -ajat.

Millaista tukea toivot vapaaehtoisuuteen?

- vapaaehtoispaikan löytäminen
- aikatauluista muistuttaminen
- vapaaehtoispaikkaan tutustuminen
- rohkaisu & tsemppaaminen
- yhdessä tekeminen
- matkareittiin tutustuminen
- toimintaan saattaminen
- ryhmämuotoinen tuki
- tukea sosiaalisiin tilanteisiin
- mentorin tarjoama tuki
- muu

Määrittelemme tuen!

Haasteet vai mahdollisuudet?

"Meillä ei voi olla vapaaehtoisena, jos on tuoksuherkkä."

"Tila ei ole esteetön."

"Tuo tehtävä tuntuu tosi isolta, en uskalla edes yrittää."

"En uskalla lähteä toimintaan yksin. Olispa kaveri."

"En osaa kulkea sinne vapaaehtoispaikkaan."

"Pitäisi saada lisää vapaaehtoisia, mutta mistä?"

"Ei minulla ole aikaa."

Madalletaan kynnyistä osallistua

- Löytyisikö autettavaa, joka myös tuoksuherkkä?
- Voidaanko asettaa pyörätuoliramppi?
 - Voiko osallistua muuten kuin sisällä ja livenä, entäpä jos osallistuisikin ulkona tai etänä?
- Voiko tehtäviä jakaa pienempiin osiin?
- Voiko vapaaehtoinen toimia jonkun kanssa yhdessä tai ryhmässä?

“Hajusteettomuus on otettu huomioon jollain tavalla niin, että olen pystynyt ryhmässä olemaan muutamia kertoja.”

Mahdollistetaan omannäköisen toiminnan löytyminen

Supervoimani-työpaja vapaaehtoiseksi haluaville ja vapaaehtoisena toimiville

- Oman supervoiman, vahvuuksien, inspiroivien asioiden, tekemisen etsimistä ja vahvistamista toiminnallisilla ja luovilla menetelmillä
- Harjoitukset lisäävät itsetuntemusta
- Ensimmäinen askel kohti vapaaehtoistoimintaa?

Myös rekrytoinnin näkökulma

- Voisiko vapaaehtoistoimintaa kokeilla ryhmässä ja innostua siitä kautta vapaaehtoistoiminnasta?
- Voisiko oma vapaaehtoistoiminta löytyä työpajojen kautta?
- Voisiko vapaaehtoistoimintaa tarjoava jalkautua kohderyhmän pariin?
- Voidaanko luoda kokonaan uudenlaisia vapaaehtoistehtäviä?

"Omien vahvuuksien selkiytyminen ja uusia työkaluja vapaaehtoisjuttujen löytämiseen."

Supervoimani-työpajaan osallistunut

***"Vaikka tarvitsemme tukea,
meillä on kaikilla motivaatio vapaaehtoistoimintaan ja paljon erilaisia kykyjä ja osaamista,
sekä tahto järjestää aikaa vapaaehtoisena toimimiselle."***

Tuettu vapaaehtoinen

Lisätään resursseja

- Voisiko vapaaehtoistoiminnassa kehittää matalan kynnyksen mentorointia (vapaaehtoismentori, kummi)?
 - Voisiko toinen vapaaehtoinen olla toisen tukena vapaaehtoisuudessa?
 - Läsnäolo toista varten on vapaaehtoistehtävä
- Vapaaehtoismentori voi tukea porukkaan liittymisessä
- Ei poista koordinaattorin tuen merkitystä
 - Myös mentori tarvitsee tukea

SAAVUTETTAVA VAPAAEHTOISUUS

Ryhmämuotoinen tuki

Asenne

Yksilöllinen tuki

Verkostot

Mentorit

Salliva kokeilukulttuuri

Avoin ja kannustava ilmapiiri

Yhteiskehittäminen

Yhteistyö

Lisätietoa

- Yhdenvertaisuusvaltuutettu 2022. Syrjintä ja yhdenvertaisuus. Positiivinen erityiskohtelu. Saatavilla <https://syrjinta.fi/positiivinen-erityiskohtelu>
- Levä, A., Soppela, U., Jounila, P., Taalikka, J. & Roos, T. 2022. Tuettu vapaaehtoisuus lisää nuorten osallisuutta. Teoksessa Nieminen, P. & Lahikainen, E. (toim.), 64-75. Nuorten vapaaehtoistoiminnan kehittäminen. Kansalaisareenan julkaisuja 1/2022. Saatavilla <https://kansalaisareena.fi/wp-content/uploads/2022/12/Nuorten-vapaaehtoistoiminnan-kehittaminen-DIGI.pdf>
- Lahden Diakonialaitos 2021. Työkaluja tuettuun vapaaehtoistoimintaan. Saatavilla dila.fi/julkaisut: [Dila-tukea-vapaaehtoisuuteen-loppujulkaisu-web.pdf](https://dila.fi/julkaisut/Dila-tukea-vapaaehtoisuuteen-loppujulkaisu-web.pdf)